

[Madsen-Mygdal.]

ning af Statens eller Jordfondens Tilgodehavender, hvad der er saa meget mindre Grund til, som Statshusmændenes Stilling er meget forskellig, men i en Tid da alle Kreditinstitutioner gaar saa langt som muligt med Henstand — og jeg tror, man tør sige, at de gør det, saa langt som deres Beføjelser rækker —, og hvor vi her i Rigsdagen for Øjeblikket endda overvejer, om det maatte være forsvarligt at udvide disse Beføjelser, bør Staten ikke følge en mere haardhændet Fremgangsmaade. Selvfølgelig maa hvert Tilfælde bedømmes for sig — der findes jo ogsaa uegnede Folk blandt Statshusmændene —, men det gør ikke noget godt Indtryk, at en Familie, der har kæmpet og slidt for at holde sig ved Bruget, bliver sat ud og en ny Familie kommer ind, og saa først tager Staten sit Tab.

Jeg vender mig derefter til de to Forslag, der vedrører de nye Skatter, og som der jo nok kan være et og andet at sige til.

Dagen efter at Finansministeren her i Tinget havde fremsat disse Skatteforslag, som i Dag foreligger til første Behandling, skrev „Social-Demokraten“ — jeg udbeder mig den højtærede Formands Tilladelse til at oplæse et ganske kort Citat:

„Endnu for et halvt Aar siden vilde den Mand være anset for gal, som vilde spaa en saadan Omvæltning i den danske Stats finansielle Forhold“.

Ja, jeg maa tilstaa, at denne Udtalelse gjorde et vist Indtryk paa mig; thi jeg maa erkende, at jeg ikke kan sige mig fri for, at jeg for et halvt Aar siden har tilladt mig at forudsige en finansiell Situation som den, vi netop nu befinder os i. Ja, værre endnu: Det er mere, meget mere end et halvt Aar siden, at vi fra Venstres Side Gang paa Gang foreholdt Regeringen, at hvis den ikke i Tide traf Foranstaltninger derimod, vilde det være uundgaeligt, at Regeringens økonomiske Politik maatte ende i et gabende Misforhold mellem Statens Indtægter og Udgifter. Men for nu blot at holde mig til dette halve Aar, som „Social-Demokraten“ nævner, saa fremgaar det af mine Udtalelser, baade ved Finanslovforslagets første Behandling og ved Behandlingen af Regeringens Kriseforslag i Efteraaret, at jeg selv om jeg ikke var alene derom, har gjort mig skyldig i at spaa om det, som „Social-Demokraten“ kalder en Omvæltning i de finansielle Forhold. Ja, jeg lagde jo nok den Gang Mærke til, at denne Spaadom blev meget uvenligt optaget fra Socialdemokratets Side; men at den var saa forfærdelig, at Socialdemokratiet ligefrem ansaa os i

Venstre for at være gale, det havde jeg egentlig ikke tænkt mig, før jeg nu læser det i „Social-Demokraten“, hvor man alt-saa aabent giver Udtryk derfor.

Og det forklarer maaske en hel Del, bl. a. at Regeringen med saa stor Overlegenhed, ja, næsten med Haan og Foragt afviste samtlige de af os i Venstre fremsatte Forslag ved Samlingens Begyndelse. Men naar det nu tages i Betragtning, at der i det sidste Halvaar, det vil sige siden Sterling og derefter Kronen forlod Guldpariteten, og siden Regeringens Kriseforslag blev vedtaget, ikke er sket væsentlige Ændringer i Situationen udadtil — naturligvis er der sket meget; men den højtærede Landbrugsminister fremhævede jo i hvert Fald forleden med nogen Ret, at Priserne paa vore Eksportvarer ikke var væsentlig ændret i dette Halvaar —, og naar det saa viser sig, at det var Regeringen, der tog Fejl, ikke blot i dens Beregninger med Hensyn til Kriselovene, men ogsaa med Hensyn til hele den offentlige Økonomi, medens det, som Socialdemokratiet altsaa den Gang ansaa for at være den rene Galsskab, viste sig at være ikke saa helt galt endda, men tværtimod desværre har vist sig at være alt for rigtigt: mon der saa under disse Omstændigheder ikke kunde være Grund for Regeringen til nu at tage vore Forslag op til en saglig og lidenskabsløs Overvejelse? Jeg frygter jo for, at Regeringen overhovedet ikke har haft Tid til at se paa disse Forslag før.

Men noget er der jo sket indadtil i det Halvaar, der nu snart er forløbet, siden Regeringens Kriseforslag med tre Partiets Støtte blev gennemført. Og jeg maa jo sige, at ved det, der er sket i dette Halvaar, har vi faaet uhyggelig Ret i de Advarsler og Forudsigelser, vi den Gang fremsatte; vi har faaet meget mere Ret, end vi selv ønskede. Der er sket det, at Arbejdsløsheden er steget til et forfærdende Omfang, som vi aldrig før har set Sidestykke til, og at Nødtilstanden i Landbruget er i den Grad forværret, at den nu befinder sig paa Bristepunktet. Der er sket det, at vort Lands Hjelpekilder er i Færd med at udtørres, og at vore Reserver snart er udtømt. Den sorgløse finansielle Tilværelse, som den nuværende Regering hidtil har kunnet leve paa, dens Forgængers Tilpasningsarbejde, eksisterer der ikke Mulighed for mere. Der er sket det, at ikke blot Statsbudgettet frembyder et stort Hul, som Regeringen med disse Forslag vil prøve paa at fylde, men ogsaa det, at der Landet over i samtlige Kommuner kæmpes en fortvivlet og næsten haabløs Kamp for at skabe Balance mellem